Dosarul nr.2-1816/23
2-23013669-12-2-27012023

Republica Moldova
H O T Ă R Î R E
În numele Legii

06 ianuarie 2025 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău (sediul Centru)
Instanţa de judecată compusă din
Preşedinte de şedinţă, judecător Alexei Maria
Grefier Morozov Sabrina

cu participarea reclamantei Cimil Anișoara, reprezentantului reclamantei Cimil Anișoara – avocatul Cimil Dorin, pârâtei Lungu Elena, reprezentantului pârâtei Lungu Elena – avocatul Barașianț Mariana, în lipsa reprezentantului pârâtei ÎCS Pro Digital SRL – a fost citat în mod legal,-

examinând în şedinţă publică, în sediul instanței, în procedură contencioasă, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Cimil Anișoara împotriva lui Lungu Elena și ÎCS Pro Digital SRL cu privire la obligarea pârâtei Lungu Elena la dezmințirea informațiilor denigratoare și repararea prejudiciului moral, precum și obligarea ÎCS Pro Digital SRL să prezinte dreptul la replică privind dezmințirea informațiilor denigratoare,-

constatată:

Argumentele participanților la proces:

La 27 ianuarie 2023, Cimil Anișoara a depus cerere de chemare în judecată împotriva Lungu Elena și ÎCS Pro Digital SRL cu privire la obligarea pârâtei Lungu Elena la dezmințirea informațiilor denigratoare și repararea prejudiciului moral, precum și obligarea ÎCS Pro Digital SRL să prezinte dreptul la replică privind dezmințirea informațiilor denigratoare (f.d. 3-14).

Reclamanta a promovat acțiunea pentru obligarea la dezmințirea informațiilor denigratoare *[...Dumneaei se comportă foarte agresiv după ce s-a întors, în fiecare volantă în fiecare dimineață îmblă cu amenințări și oamenii se tem...]*, care au fost prezentate de către Elena Lungu într-un interviu al reporterului Pro TV Chișinău. Imaginile au fost difuzate de către postul de televiziune Pro TV Chișinău la *știrile Pro TV Moldova* și în rețeaua *Facebook* în perioada 27 decembrie 2022 - 28 decembrie 2022. Totodată, solicită repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei.

În această cauză reclamanta mai solicită obligarea ÎCS Pro Digital SRL în calitate de deținător al postului de televiziune PRO TV Chișinău să prezinte dreptul la replică privind dezmințirea informațiilor denigratoare în cauză, cu următorul text *[...din momentul restabilirii în drepturile salariale în cadrul Fiziokinetoterapie și recuperare medicală a SCTO dr. Anișoara Cimil nu a avut un comportament agresiv și nu a venit cu amenințări față de angajații secției a cărei șef este...]*.

În descrierea tabloului stării de fapt ce precedă acțiunea, reclamanta notează că, la 12 decembrie 2022, reporterul Pro TV Chișinău a realizat un reportaj în secția de Fiziokinetoterapie și Recuperare Medicală a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, în care angajații secției ar fi exprimat plângeri față de șefa secției, dr. Cimil Anișoara. Începând cu minutul 11:07 al interviului difuzat pe 27 decembrie 2022, pârâta Lungu Elena a afirmat că dr. Cimil s-ar comporta agresiv și că angajații secției se simt amenințați zilnic.

Reclamanta consideră că textul acestui interviu se referă la ea, deoarece este șefă a secției respective. În opinia ei această informație reprezintă o defăimare a reputației profesionale prin metoda relatării de fapte care nu corespund realității.

În acest context, dr. Cimil Anișoara neagă acuzațiile și susține că acestea sunt false. Dânsa precizează că informațiile defăimătoare făcute de Lungu Elena despre comportamentul său urmează a fi dezmințite în același fel cum au fost difuzate.

Avocatul său a trimis la 16 decembrie 2022 jurnalistului Pro TV Chișinău hotărârile judecătorești relevante (Decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2022 și Încheierea Curții Supreme de Justiție din 18 mai 2022), care detaliază relațiile tensionate dintre ea și administrația IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie. În acest context, susține că, Elena Lungu și alți membri ai colectivului de muncă au fost determinați de administrație să facă declarații defăimătoare la adresa sa fără un substrat factologic.

La 3 ianuarie 2023, a depus cerere prealabilă la locul de muncă față de pârâta Elena Lungu prin care a solicitat dezmințirea informațiilor, dar nu a primit niciun răspuns.

La 6 ianuarie 2023, a depus o cerere către ÎCS Pro Digital SRL pentru acordarea dreptului la replică față de declarațiile Elenei Lungu, dar prin răspunsul primit la 11 ianuarie 2023, solicitării nu i s-a dat curs.

Ea susține că aceste acuzații nefondate i-au provocat suferințe psihice și au avut un impact negativ asupra imaginii sale profesionale. Cere rectificarea acestor afirmații și o despăgubire morală în mărime de 50 000 lei pentru daunele cauzate.

Consideră incidente prevederile Legii nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare.

La 21 aprilie 2023, pârâta Elena Lungu a depus referință. Ea respinge alegațiile reclamantei. Indică asupra faptului că potrivit Legii nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la libertatea de exprimare, inclusiv protecția onoarei și reputației. Legea permite restricții pentru protecția altor drepturi, precum sănătatea publică și reputația altora. În caz de defăimare, persoana lezată poate solicita rectificarea și repararea prejudiciului moral și material, dacă informațiile sunt false.

Consideră relevant principiul statuat în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului potrivit căruia este permisă limitarea libertății de exprimare pentru protecția reputației altora, în conformitate cu articolul 10 din Convenție, dacă măsura este prevăzută de lege, urmărește un scop legitim și este necesară într-o societate democratică.

În acest caz, Elena Lungu a făcut declarații despre comportamentul agresiv al reclamantei într-un interviu, iar afirmațiile sale sunt susținute de fapte reale, confirmabile

de angajații secției Fiziokinetoterapie și Recuperare Medicală a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie.

Susține că reclamanta nu a dovedit că aceste afirmații ar fi false, iar libertatea de exprimare a fost exercitată în interesul public, având în vedere funcția managerială a reclamantei și impactul asupra angajaților săi.

În concluzie, solicită respingerea cererii reclamantei de a dezminți informațiile și de a repara prejudiciul moral, având în vedere că nu s-a adus nicio dovadă că drepturile acesteia ar fi fost lezate în mod nejustificat.

La 27 aprilie 2023, acționând în interesele pârâtei ÎCS Pro Digital SRL, în baza mandatului seria/nr. MA 0870299 din 26 aprilie 2023, avocatul Roșca Vladislav a depus referință. În contradictoriu, pârâta ÎCS Pro Digital SRL solicită respingerea integrală a cererii de chemare în judecată, ca fiind nefondată și compensarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 500 EUR.

Consideră că pretențiile reclamantei sunt neîntemeiate, iar cererea de chemare în judecată ar trebui să fie respinsă integral. Invocă un viciu de conținut al cererii de chemare în judecată. Face referire la art. 18 din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare, conform căruia reclamantul trebuie să specifice în cererea sa de chemare în judecată următoarele: a) dacă informația îl vizează; b) dacă informația a fost răspândită de pârât; c) dacă informația are caracter defăimător; d) dacă informația se bazează pe fapte false; e) dacă reclamantul este sau nu persoană publică în sensul legii și dacă informația se referă la calitatea sa de persoană publică; f) dacă informația se referă la o chestiune de interes public; g) dacă a fost respectată procedura prealabilă; h) dacă informația defăimătoare a cauzat prejudicii morale și materiale și care este întinderea reală a acestora; i) alte circumstanțe relevante pentru examinarea cauzei.

În plus, menționează că reclamantul trebuie să dovedească faptul că informația reprezintă o relatare de fapte și că este falsă sau că judecata de valoare nu se bazează pe un substrat factologic suficient. Acest lucru derivă din obligația de probă de la art. 118 din Codul de procedură civilă.

Totodată pârâta invocă pct. 26 din Hotărârea Plenului CSJ nr. 7/2012 cu privire la practica aplicării prevederilor Legii privind libertatea de exprimare.

La fel, menționează că prevederile art. 7 din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare diferențiază trei tipuri de fapte care lezează onoarea, demnitatea sau reputația profesională: răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, răspândirea judecăților de valoare fără substrat factologic suficient și injuria.

Menționează că invocarea daunei aduse reputației profesionale nu este suficientă pentru a justifica pretențiile reclamantului, iar caracterul defăimător al informației nu se prezumă. În lipsa unor concretizări și dovezi, pârâtul nu poate prezenta contraprobe, conform art. 24 din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare. Mai mult, în virtutea principiului disponibilității în drepturi, instanța nu poate da calificarea faptelor în mod independent, fiind de datoria reclamantului să dovedească stăruință în cadrul procesului.

Consideră că trebuie să se țină cont de prezumțiile legale privind caracterul informațiilor și atât timp cât reclamantul nu a reușit să răstoarne aceste prezumții și nu a

îndeplinit cerințele legale privind conținutul cererii de chemare în judecată, aceasta trebuie respinsă.

Un alt argument al pârâtei este că reclamantul a solicitat remedii inadecvate. Mai exact, în cererea prealabilă din 5 ianuarie 2023, acesta a cerut acordarea „dreptului la replică” în cadrul știrilor Pro TV Chișinău față de expunerile angajaților IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, dar în cererea de chemare în judecată, reclamanta cere obligarea pârâtei ÎCS Pro Digital SRL „să prezinte dreptul la replică privind dezmințirea informațiilor denigratoare”.

Articolul 26 din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare se referă la "dezmințire" ca cea mai importantă formă de restabilire a dreptului lezat, definind-o ca infirmarea relatărilor defăimătoare care nu corespund realității. În schimb, „replica” reprezintă răspunsul persoanei lezate la opiniile exprimate într-un material difuzat de mass-media. Dreptul la replică nu este prevăzut pentru informațiile false, ci doar pentru judecățile de valoare fără substrat factologic suficient, denumite și „opinii excesive”.

Reclamantul în cererea prealabilă și în cererea de chemare în judecată solicită ca ÎCS Pro Digital SRL să publice replica în privința informațiilor care ar fi false. Însă, acest drept nu este prevăzut de articolul 7 alin. (3) al Legii nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare.

În final, pârâta ÎCS Pro Digital SRL atrage atenția că mass-media beneficiază de protecție în cadrul libertății de exprimare. Pentru susținerea tezei indică asupra prevederilor art. 2, art. 4, art. 6, art. 28 din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare.

În ședință de judecată, reclamanta Cimil Anișoara și reprezentantul ei, avocat Cimil Dorin, au susținut integral acțiunea și au solicitat admiterea acesteia.

În ședința de judecată, pârâta Lungu Elena și reprezentantul ei, avocata Barașianț Mariana, nu au recunoscut acțiunea, pledând pentru respingerea acesteia, cu compensarea cheltuielilor de judecată.

Reprezentantul pârâtei ÎCS Pro Digital SRL, fiind în cunoștință despre data și ora ședinței de judecată, nu s-a prezentat și nu a informat instanța despre motivele neprezentării la data începerii examinării cauzei în fond.

Martorul Dudnic Maria, medic reabilitolog în secția Fiziokinetoterapie și Recuperare Medicală a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, fiind audiată în contradictoriu și avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase, în ședință de judecată a declarat că, *[...este angajată ca reabilitolog unde Cimil Ana este șefa secției și Lungu este asistentă superioară în aceiași secția ...]*

La întrebarea avocatei Barașianț Mariana, martorul a declarat că *[...Reportajul difuzat l-a fost vizionat. Nu se afla la serviciu în perioada respectivă. Aceasta cunoaște detaliile și aspectele discutate de colegi și le susține și le înțelege, având în vedere că a vizionat reportajul. Majoritatea colegilor au relatat nemulțumirea și indignarea față de atmosfera și situația dificilă din secție. De asemenea, un punct important menționat de doamna Elena a fost faptul că majoritatea colegilor erau sub presiune și simțeau frică. În acea perioadă, a ales să se abțină de la a lucra din proprie voință, deoarece în luna decembrie și jumătate din ianuarie a resimțit o atmosferă neplăcută, în care deciziile*

erau greu de luat. Aceasta a fost angajată cu un an înainte ca doamna Ana să fie restabilită în funcție. Atunci, volumul de lucru și aspectul profesional al acesteia au fost limitate, iar în urma restabilirii doamnei Ana, a început să resimtă o degradare profesională, fiind limitată în accesul la pacienți, ca tânăr specialist. În comparație cu activitatea de dinainte, când ducea pacienții la cure, acum a fost nevoită să preia sarcina de a consulta secțiile chirurgicale, ceea ce presupune un tip de muncă diferit. Aceasta afirma că activitatea pe care o desfășura era în limita fișei de post, care prevedea consultarea altor secții. Referitor la atmosfera din secție, a menționat că s-a străduit mult timp să rămână neutră față de situația existentă. A simțit diverse influențe și discuții, iar unele atenționări venite din partea șefei secției o făceau să se simtă sub presiune. În anumite momente, a fost preîntâmpinată că este înregistrată, ceea ce îi crea frică și disconfort. Aceasta nu era obișnuită să fie înregistrată sau să fie supravegheată, preferând să se concentreze doar pe activitățile din secție. Consideră că rolul său era să lucreze în favoarea pacientului, fără teama de a fi pedepsită pentru ceea ce spunea sau făcea...]

La întrebarea avocatului Cimil Dorin, martorul a declarat că *[...În interviul acordat, persoanele intervievate au relatat detaliile și aspectele care țin de nemulțumirile lor referitoare la anturajul psiho-emoțional din colectiv, semnalând existența unor presiuni asupra anumitor colegi. Printre aceștia, domnul Lilian a vorbit. Ședințele matinale erau puține și insuficient de bine organizate, iar lipsa unei rânduieli clare privind modul în care trebuiau să se organizeze la locul de muncă a dus la frică și confuzie. De exemplu, Alexei avea neînțelegeri, iar Lilian a menționat nemulțumirile legate de diplomele și presiunea resimțită în colectiv. După aceste evenimente, a decis să ia o pauză pentru a înțelege dacă poate continua în acea atmosferă. Când a fost inclusă în lista de martori, i s-a spus că mărturiile false pot duce la pedeapsă penală, iar acest lucru a generat o stare de frică. Avea în grijă 12-13 pacienți, însă după revenirea doamnei Ana, acest număr nu-l mai avea, lucru care depășea fișa de post, dar care, din punctul său de vedere, depășea și bunul simț. Tonul discuțiilor uneori depășea limitele acceptabile, iar faptul că erau filmați și înregistrați o deranja foarte mult. Aceasta a menționat că a văzut o filmare a unei vizite la care nu a participat, filmare realizată dintr-un unghi al buzunarului, iar acest lucru subînțelegea cine ar putea fi persoanele implicate. Climatul din secție este considerat a fi creat de întreaga echipă, începând cu șefa secției. Subliniază faptul că echipa ar trebui să creeze o atmosferă favorabilă atât pentru membrii echipei, cât și pentru pacienți. În decembrie, a decis din proprie voință să ia o pauză, având în vedere frica pe care o resimțea. Aceasta a revenit după sărbătorile din luna ianuarie, deoarece frica a fost un factor determinant în luarea deciziei sale. În calitate de medic rezident, a fost repartizată de Ministerul Sănătății la un spital de stat situat pe Drumul Viilor. Susține că este necesar să se subordoneze șefei secției, care era managerul acesteia. Fișa postului stabilește atribuțiile șefului secției, care include orientarea și organizarea activităților. Deși există oscilații și nemulțumiri, consideră că modul în care a fost concepută colaborarea sa personală cu șefa secției nu a fost cel mai corect. Aceasta are o experiență de aproximativ 5-6 ani de muncă, inclusiv rezidențiatul și a fost în concediu de maternitate din 2016 și în concediu de îngrijire timp*

de 2 ani. A lucrat în secție atât în perioada de rezidențiat, cât și ca studentă, având ocazia să interacționeze cu șefii de secție. În timpul activității sale, s-au întâmplat multe situații critice și grave, care au necesitat luarea unor decizii rapide, dar întotdeauna s-a avut în vedere binele pacientului. De asemenea, s-au desfășurat anchete anuale în care angajații au fost invitați să își exprime satisfacțiile și nemulțumirile, însă nu-și amintește exact întrebările din anchete, deși a participat. Sondajele erau anonime și aveau scopul de a face statistici, dar nu a observat ca acestea să ducă la luarea unor decizii clare...] (f.d. 176-177)

Martorul Sorochina Svetlana, asistentă medicală în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, fiind audiată în contradictoriu și avertizată de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase, în ședință de judecată a declarat că, *[...Îi sunt cunoscute doamna Cimil, care activează ca șefă a secției de abilitare și doamna Lungu, care lucrează în secția de reabilitare. Toate trei activează într-o secție comună. Nu a fost la serviciu atunci când echipa Pro TV a venit pentru a realiza interviuri. În luna decembrie a anului 2022, echipa Pro TV a venit la spital, iar doamna Lungu și câțiva colegi din secție au acordat interviuri. Nu știe cine a invitat echipa de jurnaliști, dar afirmă că dacă ar fi planificat ea, totul ar fi decurs mai frumos. Susține că este reprezentantul spitalului în cadrul confederației sindicale medicale republicane pentru drepturile femeilor și este membră a confederației sindicale a spitalului. Aceasta a primit plângeri din partea lucrătorilor din secție despre situația dificilă din unitate. Plângerile erau adesea exprimate informal, de obicei în timpul pauzelor sau seara, când aveau minute libere. Fetele din secție comunicau despre starea de lucru complicată și nemulțumirile legate de atitudinea doamnei șefe. De asemenea, a fost menționată o situație în care a fost filmată fără permisiune în lenjerie intimă. În timpul vizitei echipei Pro TV, au fost luate interviuri de la mai mulți angajați, de la Dibic Alexei, Zavidei Lilian, Lungu Elena și doamna Cimil, în cabinet, cu ușile închise. În acest context, menționează că atunci când echipa de jurnaliști a venit, infirmiera a dispărut deși avea nevoie de ea pentru ajutor. De asemenea, subliniază că doamna Cimil filma în acea perioadă cu telefonul. Fiind intervievată a vorbit despre plângerile angajaților din secție, care se simțeau afectați de atmosfera de lucru și a menționat că, atunci când doamna Cimil venea fără dispoziție - striga. Pe data de 4 octombrie, când a venit la serviciu, a fost oprită de doamna Cimil, care i-a comunicat că nu îi permite să își îndeplinească sarcinile conform fișei de post. Avea 3 săli de lucru, însă doamna Cimil nu îi permitea să facă injecțiile și să administreze medicamentele pentru pacienții săi, aceasta ocupându-se personal de acest lucru. A existat o neîncredere din partea doamnei Cimil față de ea. Șefa directă a persoanei respective era doamna Lungu, iar în cazul în care nu ar fi găsit o limbă comună cu aceasta, ar fi putut să se adreseze doamnei Cimil. S-a adresat spitalului, iar sora principală și directorul adjunct Igor G. au venit la fața locului. Doamna Cimil a comunicat că este cea mai rea asistentă medicală și că nu avea nevoie de ea. În dimineața respectivă, când a venit la serviciu, a fost în salonul 3, unde a observat că pacienții semnau ceva și a înțeles că se planificau anumite acțiuni împotriva sa. Pacienții păreau pregătiți de doamna Cimil să depună mărturii împotriva ei. A spus că nu face injecțiile corect, însă injecțiile trebuie administrate în sala de proceduri, unde*

condițiile sunt mai bune și mai curate. În acea zi, a administrat picurătoare în sala de proceduri și, când a făcut injecțiile, pacienții au întrebat de ce se folosesc seringi separate pentru fiecare medicament, deși nu este corect să se folosească aceeași seringă. A comunicat problemele în cadrul ședințelor sindicatului, iar domnul Munteanu Aurel i-a sugerat că ar fi mai bine să fie puse în scris. După ce doamna Cimil a fost restabilită la serviciu, s-a auzit că aceasta plănuia să o dea în judecată pe doamna Lungu. În dimineața respectivă, doamna Cimil a spus că va da în judecată pe doamna Lungu și pe șefi, iar mai târziu a menționat că o va da și pe ea în judecată. Se spunea că, dacă cineva semna ceva împotriva ei sau spunea ceva despre ea, va răspunde penal și vor fi dați în judecată. Mulți angajați se temeau. Au fost câțiva angajați care au părăsit secția doamnei Cimil. Doamna Cimil a fost dată afară. Când echipa Pro TV a venit la spital, doamna Cimil a afirmat că a lucrat bine până la venirea domnului Ștepa, fostul director interimar. Lucrează în spital de 8 ani și a fost invitată de doamna Cimil în 2016, deoarece nu avea cine să lucreze, și a acceptat să vină ...]

La întrebarea avocatei Barașiant Mariana, martorul a declarat că *[... A comunicat că nu a avut sancțiuni disciplinare. În cadrul interviului, doamna Lungu a menționat despre intimidarea lucrătorilor. Aproape două ore mai târziu, infirmiera sa a apărut și i-a comunicat că a fost închisă în baie, iar aceasta se temea. A doua zi, infirmiera a venit și i-a spus că avea diaree. Referitor la doamna Lungu, doamna Cimil o invita pentru câteva minute și o înjosea în fața colectivului, strigând și punând sub semnul întrebării pregătirea profesională a domnului Zavidei. Aceleași comportamente se întâmplau și în cazul infirmierei. Doamna Lungu era cel mai des agresată și având în vedere că și ea este membră a sindicatelor, avea dreptul la apărare....]*

La întrebarea avocatului Cimil Dorin, martorul a declarat că *[...Dudnic nu a dat interviu. Domnul director, Ștepa Sergiu, a fost cel care a acordat un interviu, cu care este într-o relație de lucru cu domnul director și nu are legături cu soția acestuia. Cu soția directorului a activat la centrul diagnostic în anul 2008. De atunci, nu s-au întâlnit, dar sunt prietene pe Facebook. În ceea ce privește programul de muncă, a menționat că poate lucra la începutul lunii și la sfârșitul lunii, dar și în zilele de luni, miercuri și vineri. Nu își amintește ce s-a întâmplat pe 12.12.2022, dar a spus că, în acea zi, lucra conform programului stabilit. Referitor la plângerile din perioada august-decembrie 2022, nu a depus nicio plângere până în acel moment. După aceea, a depus plângerea când a fost atacată de doamna Cimil. A menționat că domnul Didîc este și el membru al sindicatelor și a întrebat dacă doamna Cimil are dreptul să refuze semnarea unui document pentru o categorie, având în vedere că el era sub ordonarea ei. Domnul Didîc a mers la doamna Cimil, însă aceasta a refuzat să semneze documentul. Când a venit echipa Pro TV și a întrebat despre aceste aspecte, ea a spus că nu era pregătită pentru un interviu. De asemenea, a menționat că locul respectiv este ușor de găsit, având în vedere că coridorul este lung. A spus pe scurt și rapid. În acea situație putea vorbi mai ușor decât în secție. Publicului i-a transmis situația existentă în secție, caracterizată ca fiind una nesănătoasă din punct de vedere psihologic. Familiile pacienților nu spun că reclamanții le presează. Scopul a fost ca publicul să înțeleagă situația din secție. În secție, nu poate vorbi liber. Cu doamna Cimil nu se poate comunica, deoarece aceasta le*

amenință că, având soțul avocat, se vor vedea în instanță. A subliniat că a transmis exact ce a avut de spus. A adăugat că, știe situația reală. Ca membră a comitetului sindical, a spus că nu își amintește exact cuvintele pe care le-a spus, având în vedere că au trecut deja doi ani și jumătate. Doamna Lungu era atacată mereu, când semna actele i le arunca înapoi. A menționat că are dreptul să apere membrii sindicali, chiar și în cazul fișelor de post nesemnate, La interviu nu a observat vreun pacient....]

La întrebarea reclamantei Cimil Anișoara, martorul a declarat că *[... Nu a participat la ședințele de dimineață după ce, de câteva ori, acestea s-au desfășurat în sala de proceduri, unde nu consideră că este corect. În mod constant, doamna Cimil vorbește despre ședințele câștigate și despre soțul ei avocat. A fost prezentă la primele ședințe, dar nu a numărat câte au fost. După ce a auzit că doamna Cimil a câștigat procese și că soțul ei este avocat, iar aceasta amenința cu pedepse penale, a devenit mai reticentă. Cunoaște că, în luna aprilie, au fost pregătite plângeri împotriva doamnei Ana. În ceea ce privește pacienții, nu a auzit dacă aceștia au scris plângeri. Nu a avut probleme cu pacienții și nu a văzut plângeri. Vitrilă i-a comunicat anumite informații înainte de 04.10.2023. Când a intrat în secție pe 04.10.2023, nu putea să existe plângeri, având în vedere că tocmai ajunsese la serviciu. O doamnă i-a comunicat că se teme de doamna Cimil ...] (f.d. 178-180)*

Martorul Zavidei Lilian, ortoped traumatolog în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, fiind audiat în contradictoriu și avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase, în ședință de judecată a declarat că, *[... le cunoaște pe ambele, pe doamna Cimil, care este șefa de secție, și pe doamna Lungu Elena, care este sora superioară. A menționat că a dat și el un interviu, dar doar acesta. A indicat că a fost într-o situație emoțională cu doamna Ana, care s-a adresat la el. A înregistrat conversația. Doamna Ana a ascultat înregistrarea și i-a spus să dea în judecată. În ceea ce privește interviul acordat pentru ProTV, a spus că ProTV nu a relatat ce a spus exact în interviu. A menționat că totul se auzea clar în timpul discuției și a adăugat că a fost jignit, fiind criticat pentru faptul că nu a terminat ULIM-ul, deși a lucrat 26 de ani. Consideră că are dreptul să lucreze ca medic și nu a întâmpinat piedici. A comunicat că reporterii ar fi trebuit să ia o decizie în legătură cu întrebările pe care le puneau. A explicat că era în secție atunci când reporterii au intrat în hol, iar primul care a oprit-o și a întrebat cine este a fost chiar unul dintre aceștia. I-a spus că este medic și a început interviul ...]*

La întrebarea avocatei Barașiant Mariana, martorul a declarat că *[...De când a venit doamna Cimil în funcție, lucrurile și regulile s-au schimbat radical. A menționat că au existat conflicte constante, iar acum încă există neînțelegeri, care împiedică ajutorul corespunzător al pacienților. În ceea ce privește doamna Elena, aceasta îndeplinește ceea ce îi spune administrația. A studiat ordinele și lucra conform acestora, dar a subliniat că în trecut au existat multe greșeli și plângeri constante. Referitor la procedurile de internare, acesta a explicat că internarea se face prin policlinică. Pacientul trebuie să vină la instituție pentru a primi o foaie 0.87, iar apoi pleacă la raion pentru investigații. După data stabilită, pacientul intră la spital pentru recuperare. Multe persoane veneau la ei, iar posibilitatea de a trimite toți pacienții din Republica Moldova*

era redirecționată și prin raioane pentru operații. Doamna Cimil spunea că ea decide toate problemele, iar aplicarea ordinului 027e este acum obligatorie. Timp de trei ore, vizita poate fi făcută de șefa secției, iar el ca medic are nevoie de consultul acesteia. Totuși, i s-a interzis să se apropie de doamna Cimil pentru a obține consulturi sau consilii. Conform ordinului, inițierea unui consiliu ar trebui să fie posibilă din partea sa sau a șefei secției. A mai adăugat că a fost pedepsită sever pentru faptul că pacientul a fost nevoit să-și procure singur medicamentele. Doamna Cimil îi spunea să-i recomande pacientului să cumpere medicamente, iar această practică nu este acceptată în spital. Dacă nu există medicamente, pacienții nu ar trebui să fie acceptați pentru tratament. În fiecare caz, plângerile sunt depuse la administrație, dar el nu știe ce soluție s-a luat în privința acestora. Situația la moment este tensionată ...]

La întrebarea instanței de judecată, martorul a declarat că *[... doamna Cimil în timp ce aveau un pacient de urgență, a filmat o soră medicală în timp ce aceasta se schimba deoarece dorea să plece acasă. De asemenea, a menționat că au fost implementate mai multe protocoale naționale de când doamna Cimil a venit în funcție, iar șefa secției trebuia să se ocupe și de aprobarea acestora. Protocoalele întocmite au contribuit la creșterea bugetului secției, care acum este de 11 milioane. În prezent, sunt 34 sau 35 de secții ...]*

La întrebarea avocatului Cimil Dorin, martorul a declarat că *[...Nu a fost relatat tot ce a spus în interviu. A discutat despre tensiunea din secție și despre diploma de medic traumatolog la ULIM, toate acestea ducând la conflicte în cadrul secției. Toate aceste probleme au existat până la 12.12.2022 și după această dată. Pacienții plecau către alte instituții pentru proceduri, având dreptul să primească tratamente fără a plăti. Mesajul pentru public a fost ca administrația și Ministerul Sănătății să intervină și a remedieze situația din secție. A auzit ce s-a întâmplat în ultima judecată, că a fost restabilită. Nu ține minte exact detalii, pentru că nu s-a interesat activ. Niciun coleg nu a fost la CA. Nu a specificat perioada exactă în care s-a aflat în funcția de interimar, dar a fost pentru 6 luni, iar ulterior pentru 2-3 luni ca șef după schimbarea organigramei spitalului. Nu sunt condiții stabile de acces. Oricine poate veni în spital oricând, iar administrația se ocupă de gestionarea acestora. Nu a fost anunțată de administrație că ProTV va veni la spital. A fost prima dată când s-a întâmplat acest lucru și nu poate să răspundă exact cum s-a întâmplat. Despre Dîdic, el lucrează în secția 1, dar deservește și în secția 3. A lucrat în acea perioadă, dar nu își amintește detalii. Sorochina este angajată. Erau perioade de criză de personal. Lucrătorii sunt angajați în reabilitare și sunt repartizați în tot spitalul conform unui grafic de lucru. Când ProTV a venit, ei lucrau în secție și nu poate să confirme alte detalii legate de acest subiect. Șefa secției era prezentă și trebuia să ia măsuri. A fost surprinsă, dar a dat acordul să fie filmat. A relatat mai mult despre problema personală cu diploma. După interviu, a plecat și s-a apucat de muncă. Cum s-a difuzat interviul nu știe. A urmărit emisiunea, dar nu a văzut-o întreagă, doar câteva secvențe ...] (f.d. 181-183)*

Martorul Didîc Alexei, kinetoterapeut în secția condusă de Cimil Anișoara, fiind audiat în contradictoriu și avertizat de răspundere penală pentru depunerea declarațiilor mincinoase, în ședință de judecată a declarat că, *[... Activează din 2019 până în prezent.*

Relaţiile nu sunt chiar bune, mereu există probleme. Când trebuie să semneze o cerere de concediu sau înlocuire, acestea nu sunt semnate sau sunt respinse. Era la serviciu în ziua respectivă şi, având o solicitare în secţia consultativă, a fost rugat să vină. A întâlnit un băiat şi o fată care l-au întrebat unde se află secţia de reabilitare. Politicos, le-a arătat unde se află secţia. În aceeaşi zi i-a fost luat interviu. Era interesat de scopul filmării. Când au început filmările, i-au acordat şi ei întrebări. Au întrebat-o despre situaţia din secţia în care şefa este doamna Ana. A spus care este situaţia şi a declarat care este problema sa. În reportajul publicat s-a regăsit şi declaraţia sa ...]

La întrebarea avocatei Barașianț Mariana, martorul a declarat că *[...Doamna Elena s-a eliberat. Situaţia s-a agravat. Practic nici nu intră în secţia respectivă. Chiar şi în cadrul filmării, a avut nevoie să depună actele pentru categorie, dar nu a primit semnăturile. A primit un răspuns în care i s-a explicat că nu va primi semnăturile din cauza plângerii depuse împotriva doamnei respective, plângere la care trebuie să se răspundă ...]*

La întrebarea reclamantei Cimil Anișoara, martorul a declarat că *[... A scris plângerea chiar în perioada când doamna activa. Este subalternul doamnei Cimil şi se supune şefului secţiei. În secţie trebuie să primească indicaţii de la reabilitolog, care sunt indicate în fişa medicală a bolnavului, în sistemul electronic. Semnătura este necesară pentru a depune actele şi a primi categoria. Vorbeşte politicos cu toţi oamenii. De exemplu, când trebuie să meargă în concediu, să facă înlocuiri în alte secţii sau să primească procente pentru sporul de muncă dacă activează în alte secţii, ori de câte ori se întâmplă acest lucru, i se spune că nu va semna. I se spune "lasă că o semnez", iar când vine a doua zi şi cere cererea, aceasta nu este semnată. Vine cu altă cerere şi, după o oră, i se spune că nu o va semna. În secţia în care activează, are şef de secţie. Desigur că cererea trebuie să fie semnată mai întâi de şefa secţiei din secţia de reabilitare. După ce semnează cererea, la consiliul care este la sfârşitul lunii, aceasta trebuie semnată şi acolo, pentru ca să i se aprobe procentele date...]*

La întrebarea avocatului Cimil Dorin, martorul a declarat că *[...Fiind angajat în instituţiile publice, la solicitarea oricărui om, omeneşte trebuie să răspunzi, dacă ai posibilitatea să îi arăţi sau să le răspunzi. Oaspeţii sună arogant, aceştia sunt pacienţi. Nu a afirmat dacă s-au prezentat sau nu, ei pur şi simplu au întrebat unde se află secţia de reabilitare, iar el i-a întâlnit întâmplător. I-a condus în secţie. De unde putea să ştie că erau o echipă de filmare sau actori sau alţii? L-au întrebat dacă ştie unde se află secţia de reabilitare. Omeneşte trebuia să răspundă. Pe teritoriu poate să intre cine vrea, fiind o instituţie publică. Până a intra în secţie, a anunţat cine era la post. Nu poate să zică exact, dar consideră că fiecare om are dreptul să îşi exprime părerea. Respectă colegii şi subalternii şi crede că nu este unicul caz în care oamenii întâlnesc astfel de situaţii. Pentru creşterea profesională, consideră că nu este normal să se întâmple aşa. Nu este la curent cu anumite detalii. Aceasta este concluzia sa. Are o problemă personală care i-a fost adresată direct şi este de interes public. Consideră că lumea ar trebui să ştie de ce întrebarea nu se hotărăşte. A reclamat problemele pe care le are. Nu înţelege de ce trebuie să piardă timp pentru a veni şi a primi un răspuns negativ când ar putea să rezolve întrebarea liniştit. Nu a spus altceva, doar acele secunde care au fost puse pe*

post. Dacă nu se înșală, domnul Lilian este persoana care a fost filmată în hol, în incinta secției. Ține minte doar pe domnul Lilian, dar nu mai ține minte alte detalii....] (f.d. 184-185)

Aprecierea instanței de judecată.

Studiind materialele cauzei, audiind explicațiile participanților la proces, determinând circumstanțele importante pe caz prin examinarea probelor din dosar, în ansamblul și interconexiunea lor, instanța de judecată consideră necesar de a respinge cerere de chemare în judecată nominalizată din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 240 alin. (1) și alin. (3) Cod de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei şi admisibilitatea acțiunii. Instanța judecătorească adoptă hotărârea în limitele pretențiilor înaintate de reclamant.

În conformitate cu art. 117 alin. (1) Cod de procedură civilă, probe în cauze civile sunt elementele de fapt, dobândite în modul prevăzut de lege, care servesc la constatarea circumstanțelor ce justifică pretențiile și obiecțiile părților, precum și altor circumstanțe importante pentru justa soluționare a cauzei.

În conformitate cu art. 121 din Codul de procedură civilă, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.

În conformitate cu art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, stabilesc că instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.

În corespundere cu art. 239 Cod de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Instanța de judecată constată că, reclamanta Cimil Anișoara și Lungu Elena sunt colege de unitate în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie. Prima exercită o funcție de conducere, iar ultima - de execuție.

În perioada 27 decembrie 2022 - 28 decembrie 2022, postul de televiziune Pro TV Chișinău, a difuzat la *știrile Pro TV Moldova* și în rețeaua *Facebook*, materialul jurnalistic realizat în cadrul IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie.

Materialul diseminat denotă că mai mulți angajați ai instituției medicale, printre care și Lungu Elena în raport cu Cimil Anișoara, au opinat privitor la evenimente nedorite cu care se confruntă în procesele operaționale de la locul de muncă.

În acel material video, Pârâta Lungu Elena s-a expus prin cuvintele *[... Dumneaei se comportă foarte agresiv după ce s-a întors, în fiecare volantă în fiecare dimineață îmblă cu amenințări și oamenii se tem...]* lăsând să se înțeleagă că o are în vedere pe reclamanta Cimil Anișoara.

Pentru că consideră această informație falsă și expusă la instigarea administrației instituției medicale cu scopul de a-i denigra reputația profesională, la 3 ianuarie 2023, a depus cerere prealabilă la locul de muncă față de pârâta Elena Lungu prin care a solicitat dezmințirea informațiilor, dar nu a primit niciun răspuns. Pe 6 ianuarie 2023, a depus o cerere către ÎCS Pro Digital SRL pentru acordarea dreptului la replică față de declarațiile Elenei Lungu, dar prin răspunsul primit la 11 ianuarie 2023, solicitării nu i s-a dat curs.

Corespunzător, în judecată reclamanta pledează pentru obligarea la dezmințirea informațiilor denigratoare expuse de Lungu Elena și obligarea ÎCS Pro Digital SRL să prezinte dreptul la replică privind dezmințirea informațiilor denigratoare în cauză, cu următorul text *[...din momentul restabilirii în drepturile salariale în cadrul Fiziokinetoterapie și recuperare medicală a SCTO dr. Anișoara Cimil nu a avut un comportament agresiv și nu a venit cu amenințări față de angajații secției a cărei șef este...]*.

Pârâta Elena Lungu respinge alegațiile reclamantei susținând că informația despre comportamentul agresiv al reclamantei este de interes public, iar afirmațiile sale sunt confirmate de angajații secției Fiziokinetoterapie și Recuperare Medicală a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie.

ÎCS Pro Digital SRL consideră că în prezenta cauză reclamanta nu a îndeplinit obligația de a dovedi falsitatea informațiilor sau lipsa unui substrat factologic suficient pentru judecățile de valoare. Consideră că replica nu este remediul adecvat pentru situația sa.

Pornind de la faptul că pretențiile de bază sunt ***(i)*** obligarea pârâtei Lungu Elena să dezmintă informațiile denigratoare și ***(ii)*** obligarea ÎCS Pro Digital SRL să prezinte dreptul la replică privind dezmințirea informațiilor denigratoare, instanța de judecată consideră că litigiul urmează a fi soluționat în conformitate cu prevederile Legii nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare și exigențele Codul civil.

Instanța notează că aceste norme asigură cadru juridic de implementare pentru a garanta efectiv libertatea de exprimare în public. Totodată, țin loc de lege materială pentru asigurarea unui echilibru între dreptul persoanei la libera exprimare și apărarea onoarei, demnității, reputației profesionale şi vieții private şi de familie ale persoanei sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Conform art. 17 alin. (1) din Legea privind libertatea de exprimare nr. 64/2010, cererea de chemare în judecată cu privire la defăimare poate fi depusă în termen de 30 de zile. Acest termen curge de la: a) data primirii răspunsului la cererea prealabilă; b) data expirării termenului pentru examinarea cererii prealabile.

De vreme ce răspuns la cererile prealabile din 3 ianuarie 2023, din partea ÎCS Pro Digital SRL a primit la 11 ianuarie 2023, iar din partea pârâtei Lungu Elena nu a primit deloc, ținând cont că cererea de chemare în judecată a fost înregistrată în Judecătoria Chișinău la la 27 ianuarie 2023, instanța constată că reclamanta a respectat termenul prevăzut de lege pentru adresarea în judecată.

Judecând în fond cauza, instanța reține că, dreptul la libera exprimare în public se bucură de garanții la nivel de Constituție, dar nu este un drept absolut. Conform art. 32 alin. (1)-(2) din Constituție, stabilește că oricărui cetățean îi este garantată libertatea

gândirii, a opiniei, precum și libertatea exprimării în public prin cuvânt, imagine sau prin alt mijloc posibil. Libertatea exprimării nu poate prejudicia onoarea, demnitatea sau dreptul altei persoane la viziune proprie.

Potrivit prevederilor art. 2 din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare, noțiunea de *defăimare* semnifică răspândire a informației false care lezează onoarea, demnitatea și/sau reputația profesională a persoanei, iar noțiunea de *dezminţire* înseamnă infirmare a relatărilor defăimătoare cu privire la fapte care nu corespund realității. În sensul aceluiași articol, *interes public* reprezintă interes al societății (și nu simpla curiozitate a indivizilor) față de evenimentele ce țin de exercitarea puterii publice într-un stat democratic sau față de alte probleme care, în mod normal, trezesc interesul societății sau al unei părți a ei. *Fapt* în sensul acestei legi înseamnă eveniment, proces sau fenomen care a avut sau are loc în condiţii concrete de loc şi timp şi a cărui veridicitate poate fi dovedită, iar *judecată de valoare* – opinie, comentariu, teorie sau idee care reflectă atitudinea faţă de un fapt, a cărei veridicitate este imposibil de dovedit. Prin *replică* se înțelege un răspuns al persoanei lezate la opiniile exprimate într-un material răspândit de mass-media.

În conformitate cu art. 7 alin. (1) din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare, orice persoană are dreptul la apărarea onoarei, demnității şi reputației sale profesionale lezate prin răspândirea relatărilor false cu privire la fapte, a judecăților de valoare fără substrat factologic suficient sau prin injurie.

Conform art. 7 alin. (2) din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare, persoana lezată prin răspândirea unor relatări cu privire la fapte poate fi restabilită în drepturi dacă informația cumulează următoarele condiții:

a) este falsă;

b) este defăimătoare;

c) permite identificarea persoanei vizate de informație.

Conform art. 7 alin. (4) din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare, persoana lezată prin răspândirea unor judecăți de valoare poate fi restabilită în drepturi dacă judecățile de valoare cumulează următoarele condiții:

a) nu se bazează pe un substrat factologic suficient;

b) au un caracter defăimător;

c) permit identificarea persoanei vizate de informație.

Astfel, instanța va examina combinația de cuvinte expuse de Elena Lungu pentru postul de televiziune Pro TV prin dublul test de la art. 7 alin. (2) și alin. (4) din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare. Totodată, va stabili dacă aceste cuvinte aduc atingere reputației profesionale dr. Cimil Anișoara.

Întâi de toate, instanța constată că, deși nu face referire la persoană nominal, din materialul jurnalistic cercetat în ședință de judecată, e lesne de înțeles că Elena Lungu vorbește despre șefa secției Fiziokinetoterapie și Recuperare Medicală a IMSP Spitalul Clinic de Traumatologie și Ortopedie, *i.e.* Cimil Anișoara.

Cu privire la tipul și caracterul informației diseminate, instanța de judecată stabilește că pârâta Elena Lungu a relatat următoarele:

1) se comportă foarte agresiv după ce s-a întors,

2) în fiecare volantă în fiecare dimineață îmblă cu amenințări

3) oamenii se tem.

Instanța atestă că o parte din afirmația făcută de Elena Lungu (pct. 1 și pct. 3 *supra)*, îmbracă forma judecăților de valoare care se bazează pe fapte care au avut loc. În ședință de judecată martorii Dudnic Maria, Sorochina Svetlana, Zavidei Lilian și Didîc Alexei au făcut declarații din care rezultă fapte concrete la același obiect, *i.e.* care au avut loc anterior comentariului făcut de Elena Lungu în fața jurnaliștilor.

Instanța a reținut în special că, în perioada ce precedă materialul jurnalistic, Dudnic Maria a resimțit o atmosferă tensionată și presiune profesională din cauza comportamentului reclamantei, iar unele atenționări și avertismente o stresau. Sorochina Svetlana a primit plângeri verbale legate de comportamentul reclamantei și a confirmat că aceasta striga și înjosea angajații, iar din cauza amenințărilor cu judecata cu reclamanta era dificil de comunicat. Zavidei Lilian a relatat că a fost jignit pe motivul pretinsei lipse de calificare, iar Didîc Alexei a subliniat că relațiile la locul de muncă sunt problematice.

De asemenea, instanța a reținut sesizările membrilor colectivului entității medicale și a pacienților anexate la dosar, din care rezultă episoade concrete când în interacțiunea cu dr. Cimil Anișoara ultima ar fi manifestat comportament perceput ca nedorit de personalul medical (f.d. 47-48, 50-62)

Cât privește afirmația cum că amenințările au loc la fiecare volantă și în fiecare dimineața, instanța notează că, în forma expusă această afirmație întrunește elementele unui fapt concret, așa cum este definit la art. 2 din Legea privind libertatea de exprimare.

Potrivit art. 14 alin. (1) din Legea privind libertatea de exprimare, cauzele cu privire la defăimare se examinează în procedură contencioasă conform prevederilor prezentului capitol şi ale Codului de procedură civilă.

Sarcina probațiunii conform art. 24 alin. (1)-(2) din Legea privind libertatea de exprimare, reclamantul trebuie să dovedească următoarele: c) informația constituie o relatare cu privire la fapte şi este în esență falsă, iar pârâtul trebuie să dovedească următoarele: a) informația nu este defăimătoare şi/sau nu îl vizează pe reclamant.

La materialele cauzei nu există vreo dovadă a faptului că reclamanta amenință sau nu subalternii la fiecare volantă și în fiecare dimineață.

Conform art. 25 alin. (6) din Legea privind libertatea de exprimare, orice alt dubiu care nu este demonstrat conform regulilor prescrise de lege se interpretează împotriva restricționării libertății de exprimare.

La caz, de vreme ce părțile nu au realizat sarcina probațiunii așa cum cere legea, instanța consideră că informația cu privire la frecvența amenințărilor din partea reclamantei Cimil Anișoara în adresa subalternilor trebuie interpretată în favoarea libertății de exprimare a dnei Elena Lungu.

Mai mult, instanța de judecată consideră că efectele unei asemenea informații, privite izolat, nu aduc atingere disproporțională reputației profesionale a reclamantei Cimil Anișoara, ori, în comparație cu o simplă persoană, fiind manager al unei secții dintr-o instituție medicală ce prestează servicii publice, este firesc ca ea să fie unor obiectul un critici mai rigide capabile să provoace dezbateri în societate.

Bunăoară, Legea privind libertatea de exprimare, la art. 3 alin. (2), prevede că, libertatea de exprimare protejează atât conținutul, cât şi forma informației exprimate, inclusiv a informației care ofensează, șochează sau deranjează, iar la art. 6 alin. (2) prevede că apărarea onoarei, demnității sau reputației profesionale nu poate prevala asupra libertății publicului de a primi informații de interes public.

Instanța subliniază că există un consens european clar că pluralismul, toleranța și transparența sunt condiții *sine qua non* ale unei societăți democratice. Vehicularea unei opinii poate să privească toate domeniile vieții sociale, iar statul trebuie să se opună tendințelor de a obstrucționa pluralismul de opinii. Reputația persoanei înseamnă felul în care o persoană este considerată în societate și este dobândită prin modul exemplar în care persoana se comportă în societate. Nici libertatea de exprimare şi nici apărarea reputației profesionale nu sunt absolute şi nu au prioritate una în față alteia.

Astfel, pentru a nu eluda acest deziderat, instanța de judecată, este ținută să dispună dezmințirea informației doar dacă aceasta este falsă și defăimătoare. La caz, prin cuvintele exprimate de pârâta Elena Lungu a relatat judecăți de valoare și fapte preponderent adevărate, respectiv, pretenția reclamantei nu întrunește cumulativ condițiile de la art. 7 alin. (2) și/sau alin. (4) din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare. Instanța reține că, detaliile cu privire la amenințările salariaților nu sunt relevante, ori chestiunea tipului și locului unde s-au produs nu este în măsură să influențeze semnificativ percepția publicului asupra chintesenței ansamblului de cuvintele exprimate de pârâtă în materialul jurnalistic.

Pe cale de consecință, instanța va respinge ca neîntemeiată **(i)** pretenția reclamantei Cimil Anișoara împotriva lui Lungu Elena cu privire la obligarea la dezmințirea informațiilor [... Dumneaei se comportă foarte agresiv după ce s-a întors, în fiecare volantă în fiecare dimineață îmblă cu amenințări și oamenii se tem…] prezentate în interviul către reporterul Pro TV Chișinău, pus pe post la știrile Pro TV Moldova din 27 decembrie 2022, orele 13:00, 17:00 și 20:00 precum și difuzată la 28 decembrie 2022 în rețeaua socială Facebook de către postul de televiziune Pro TV Chișinău.

Cu referire la cerința reclamantei de a obliga ÎCS Pro Digital SRL să prezinte dreptul la replică privind dezmințirea informațiilor denigratoare în cauză, cu următorul text *[...din momentul restabilirii în drepturile salariale în cadrul Fiziokinetoterapie și recuperare medicală a SCTO dr. Anișoara Cimil nu a avut un comportament agresiv și nu a venit cu amenințări față de angajații secției a cărei șef este...]*, instanța de judecată reține că, trebuie să se facă distincție între instituția *replica* și *dezmințirea* acestea având regimuri juridice diferite. Sediul acestora se regăsește la art. 26 și art. 27 din Legea nr. 64/2010 privind libertatea de exprimare.

Conform art. 26 alin. (1)-(6), orice persoană este în drept să ceară în instanța de judecată dezmințirea relatărilor false şi defăimătoare cu privire la fapte. În cazul în care instanța de judecată va stabili că acțiunea cu privire la răspândirea informației false şi defăimătoare este întemeiată, iar reclamantul solicită publicarea unei dezmințiri, instanța va dispune dezmințirea relatărilor false şi defăimătoare, indicând în dispozitivul hotărârii textul dezmințirii. Instanța de judecată va dispune efectuarea dezmințirii în cel mai potrivit mod pentru restabilirea drepturilor reclamantului. Dacă informația falsă şi

defăimătoare a fost răspândită prin intermediul mass-mediei, instanța va obliga mass-media care a răspândit această informație să publice şi/sau să răspândească dezmințirea la aceeași rubrică, pagină, în același program, la aceeași oră sau în același ciclu de emisiuni. În cazul în care informația falsă şi defăimătoare a fost răspândită prin alte mijloace decât mass-media, instanța va stabili aceeași modalitate de dezmințire sau, după caz, alta adecvată situației. Dacă mass-media sau, după caz, autorul informației se află în imposibilitatea de a publica dezmințirea, instanța de judecată va obliga mass-media sau, după caz, autorul informației să publice dezmințirea în alt mijloc de informare în masă cu o rază similară de acoperire sau difuzare. Dacă ultimul va refuza publicarea dezmințirii, persoana obligată să publice dezmințirea va plăti reclamantului o compensație în mărime de la 50 la 5000 de unități convenționale. Mass-media scrisă va insera dezmințirea sub titlul „Dezmințire". Textul dezmințirii va fi scris cu aceleași caractere ca şi informația dezmințită. Mass-media va publica dezmințirea în termenul stabilit de instanța de judecată. În cazul în care publicația sau emisiunea urmează să apară cu depășirea termenului stabilit de instanță, dezmințirea va fi făcută în următorul număr sau emisiune. Potrivit art. 27 alin. (1)-(3), orice persoană ale cărei drepturi sau interese au fost lezate prin răspândirea unor judecăți de valoare fără substrat factologic suficient are dreptul la replică. Replica se va referi numai la informația defăimătoare contestată, va fi expusă în termeni decenți şi nu va conține amenințări sau comentarii marginale. Publicarea sau difuzarea replicii se face în modul şi în condițiile prevăzute pentru publicarea sau difuzarea dezmințirii.

Fiind constatată lipsa lezării vreunui drept prin răspândirea informației de către Elena Lungu, instanța respinge **(ii)** incidența în prezenta cauză a mijloacelor de restabilire în drepturi a reclamantei Cimil Anișoara pe baza acelorași raționamente de drept consemnate supra la aprecierea cuvintelor expuse de Elena Lungu pentru postul de televiziune Pro TV, aplicate mutatis mutandis.

Cu referire celelalte pretenții formulate în prezenta cauză împotriva pârâtei Elena Lungu, instanța de judecată notează că, prin prisma art. 19 alin. (1) din Codul civil, repararea prejudiciului nepatrimonial poate fi cerută doar de persoana lezată într-un drept al ei sau într-un interes recunoscut de lege.

De vreme ce reclamanta Cimil Anișoara nu a avut câștig de cauză, nefiind constatată lezarea vreunui drept al său ori a unui interes recunoscut de lege prin răspândirea informației de către Elena Lungu, pretenția în partea încasării prejudiciului moral în sumă de 50 000 lei la rândul ei urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

În conformitate cu art. 82 Codul de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat, taxa de timbru și cheltuielile de judecare a cauzei.

În conformitate cu art. 90 lit. i) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

În prezenta cauză civilă, pârâta ÎCS Pro Digital SRL a solicitat compensarea din contul reclamantei Cimil Anișoara a sumei de 500 euro pentru asistență juridică. Întru

confirmarea cuantumului sumei plătite de pârâtă pentru serviciile B.A.A. Efrim, Roșca & Asociații a fost prezentată nota de plată nr. *****din ***** în sumă de 9 583 lei (f.d. 74).

Instanța de judecată constată că cuantumul sumei compensației solicitate este justificat parțial reieșind din complexitatea cauzei și volumul de asistență juridică acordat de avocatul Roșca Vladislav.

Prin urmare, cerința privind compensarea cheltuielilor de judecată urmează a fi admisă parțial și reclamanta Cimil Anișoara urmează să compenseze pârâtei ÎCS Pro Digital SRL cheltuieli în mărime de 5 000 lei pentru asistența juridică, care sunt sume reale şi rezonabile.

În conformitate cu art.art. 94, 96, 238-241 Cod de procedură civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Cimil Anișoara împotriva lui Lungu Elena și ÎCS Pro Digital SRL cu privire la obligarea pârâtei Lungu Elena la dezmințirea informațiilor denigratoare „ *... Dumneaei se comportă foarte agresiv după ce s-a întors, în fiecare volantă în fiecare dimineață îmblă cu amenințări și oamenii se tem*'' prezentate în interviul către reporterul Pro TV Chișinău, pus pe post la știrile Pro TV Moldova din 27 decembrie 2022, orele 13:00, 17:00 și 20:00 precum și difuzată la 28 decembrie 2022 în rețeaua socială Facebook de către postul de televiziune Pro TV Chișinău și repararea prejudiciului moral în mărime de 50 000 lei, precum și obligarea ÎCS Pro Digital SRL să prezinte dreptul la replică privind dezmințirea informațiilor denigratoare„ *... Dumneaei se comportă foarte agresiv după ce s-a întors, în fiecare volantă în fiecare dimineață îmblă cu amenințări şi oamenii se tem*'' care au fost prezentate de către Lungu Elena în interviul către reporterul Pro TV Chișinău, pus pe post la știrile Pro TV Moldova din 27 decembrie 2022, orele 13:00, 17:00 și 20:00 precum și difuzată la 28 decembrie 2022 în rețeaua socială Facebook de către postul de televiziune Pro TV Chișinău, ca neîntemeiată.

Se încasează de la Cimil Anișoara – născută la *****, c/p *****, dom. ***** în beneficiul ÎCS Pro Digital SRL – c/f 1003600048028, sediu mun. Chișinău, str. Maior Petru, 7 cheltuielile de asistență juridică în mărime de 5 000 (cinci mii) lei.

În rest, cererea ÎCS Pro Digital SRL de compensare a cheltuielilor de judecată se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea cu drept de apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile din momentul pronunțării dispozitivului, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (sediul Centru).

Președinte de ședință,
Judecător Alexei Maria